

Dit ga je leren
 Je oefent wat je deze week hebt geleerd:

- de themawoorden
- woordsoorten benoemen in een zin
- de stam van een werkwoord

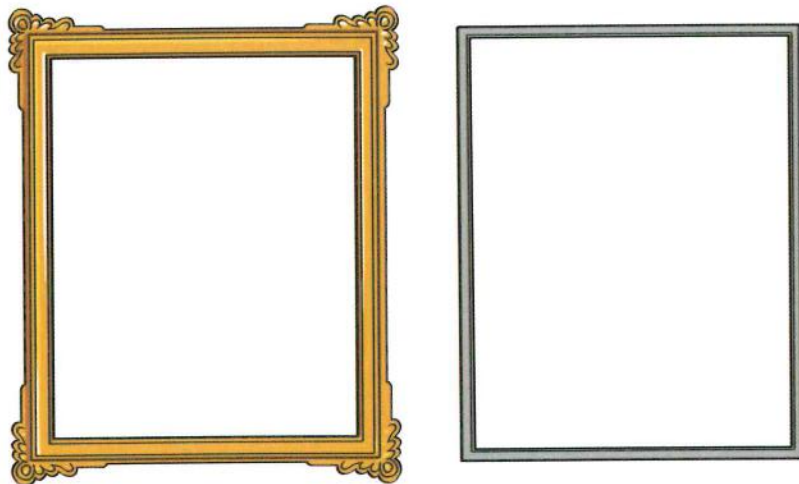
ergens geen boodschap aan hebben
 Je ergens niks van aantrekken.

Het meisje heeft geen boodschap aan het bordje: ze staat gewoon te bellen.

1 Bij welke bordjes denk jij: daar heb ik geen boodschap aan? Kruis ze aan.

2 Maak twee tekeningen van een vaas met bloemen: een traditionele en een vooruitstrevende tekening. Gebruik de kleuren roetzwart, pimpelpears, grasgroen en bloedrood.

3 a Iedereen is anders. Maak de zinnen af.

- 1 Eten: Ik eet graag pizza en mijn moeder eet graag rijst.
- 2 In huis: Ik ben het liefst in de _____ en mijn vader is graag op _____.
- 3 Seizoenen: Ik houd van de _____ en _____ houdt van de _____.
- 4 Getallen: Mijn favoriete getal is _____, dat van mijn buur is _____.
- 5 Vakantie: Ik ga graag naar _____ en mijn _____ gaat graag naar _____.

b Kleur in de zinnen de vier woordsoorten: werkwoord blauw, bijvoeglijk naamwoord rood, zelfstandig naamwoord geel, voorzetsel groen.

4 Schrijf eerst de stam van het werkwoord op. Maak daarna de zin af.

- 1 Ik (houden) houd van voetballen _____.
- 2 Ik (lezen) lees _____ graag _____.
- 3 Ik (spelen) speel _____ het liefst met _____.
- 4 Ik (gaan) ga _____ heel vaak naar _____.
- 5 Ik (dragen) draag _____ meestal _____.
- 6 Ik (vinden) vind _____ het leukste spel.
- 7 Ik (maken) maak _____ het liefst _____.
- 8 Ik (helpen) help _____ het liefst met _____.

? Welke woordsoort gebruik je altijd in een zin?

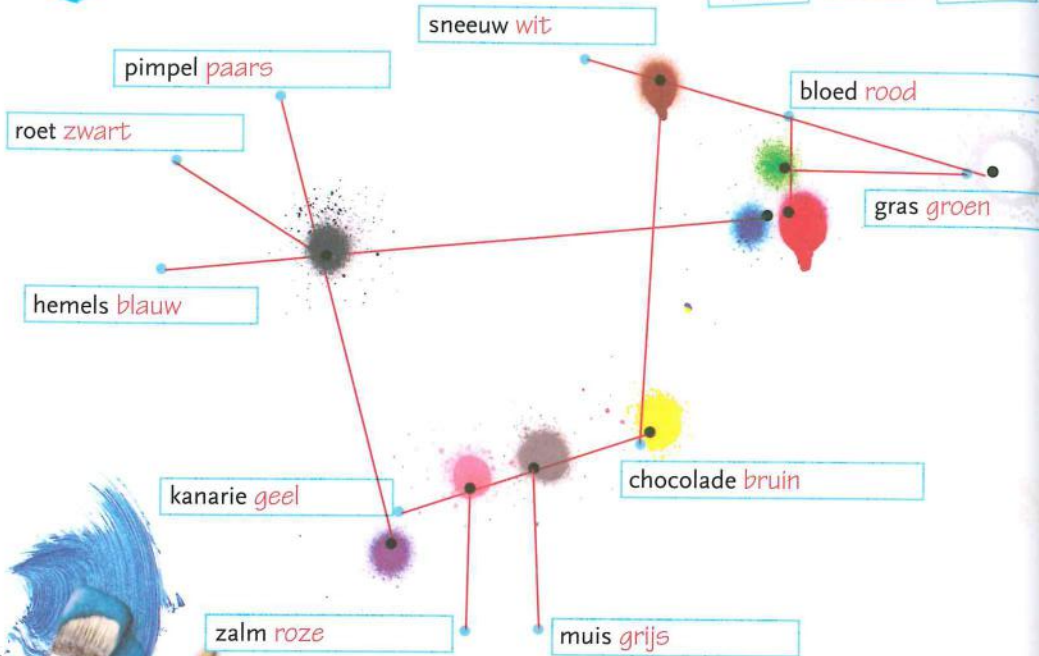
- een werkwoord
- een bijvoeglijk naamwoord
- een zelfstandig naamwoord
- een voorzetsel

Woordspel

- Kies uit: blauw rood groen
geel wit paars bruin
grijs zwart roze

1a

Lees de woorden in de tekening. Welke kleuren horen erachter?

1b

Het blad is bezaaid met spetters. Welke kleur spetter hoort bij welk woord? Trek een lijn van stip naar stip. Doe het met een meetlat. Welke figuur zie je als je klaar bent?

een vogel

2

Wat staat hier?

-pe	l=g	t=g	t=d	t=p	p=a	k=b	-e
en	aens	een	bood	schap	aan	heb	ben

Lees de folder van oppas Thea Zijlstra. Is het woord goed? Zet de letter in het rondje onder de groene pijl. Is het woord fout? Zet de letter in het rondje onder de rode pijl. Welke woorden lees je onder de groene en de rode pijl?

3

- Een kind opvoeden, is **allesbehalve** (b) / **allermeest** (s) eenvoudig.
- Heeft uw kind **geen boodschap** (e) / **geen kleren** (c) aan wat u zegt?
- Heeft u geen **inhoud** (h) / **invloed** (l) meer op het gedrag van uw kind?
- Ik kom u helpen met het **africhten** (e) / **opvoeden** (o) van uw kinderen.
- Ik leer u duidelijke **maten** (l) / **maatregelen** (n) te nemen.
- Ik ga uit van een **positieve** (i) / **negatieve** (d) benadering van uw kind.
- Ik leer u **sommige** (e) / **diverse** (n) handige opvoedtechnieken.
- U **bestraft** (n) / **beloont** (g) goed gedrag.

↓ ↓

(b)	(s)
(e)	(c)
(l)	(h)
(o)	(e)
(n)	(l)
(i)	(d)
(n)	(e)
(g)	(n)

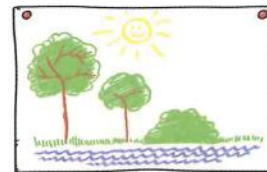
Thea Zijlstra, de beste oppas uit de buurt.

Dit krijgt een kind van Thea als het zich netjes gedraagt.

Dit moeten ouders nooit doen bij de opvoeding.

4a

Kies en bekijk een plaatje. Vind je wat je ziet vooruitstrevend of traditioneel? Vertel het aan je buur. Vindt je buur hetzelfde?

4b

Kunnen jullie samen een **traditionele** manier verzinnen waarop je je kunt kleden? En kunnen jullie ook een **vooruitstrevende** manier bedenken waarop je je kunt kleden?

4c

Verzin ook een traditionele en vooruitstrevende manier van:

knikkeren

tekenen

een boodschap versturen

hutten bouwen

les 10

'Ik ben niet gediend van dat gedrag!'

Dit ga je leren

- Je oefent wat je deze week hebt geleerd:
- de themawoorden
 - de persoonsvorm vinden met de vraagproef
 - de leestekens (dubbele punt en komma)

ergens niet van gediend zijn
Iets niet prettig vinden.

1 a Van welk gedrag ben jij niet gediend?

Kruis aan.

- iemand buitensluiten
- iemand troosten
- grapjes maken
- spullen afpakken
- iemand uitlachen
- naar iemand luisteren
- _____

b Beschrijf een situatie waarin iemand iets doet waar je niet van gediend bent.

Schrijf er ook bij hoe je het oplost.

2 Wat weet jij van een andere cultuur?

Bijvoorbeeld: Turks, Amerikaans, Surinaams.

Schrijf op wat er anders is. Denk aan: religie, eten, feesten, gewoonten.

Ik ga schrijven over deze cultuur: _____

Ik ken wel / niet iemand van deze cultuur.

Dit weet ik ervan:

3 Lees over de Marokkaanse cultuur. Doe bij elke zin de vraagproef. Onderstreep de persoonsvorm.

De meeste Marokkanen geloven in Allah.
Een Marokkaanse moslim bidt vijf keer per dag.
De mannen gaan dan naar de moskee.
In Marokko eten mannen en vrouwen apart.
Een traditioneel gerecht is de tajine, een stoofschotel.
Daarbij wordt muntthee gedronken uit kleine glaasjes.
Tijdens de ramadan mogen moslims overdag niet eten.
Zonsondergang is dan een feest!

4 Jij geeft je op voor het project 'ruil een week van buurt en school'. Schrijf een brief. Zet erin waarom je mee wilt doen. Schrijf ook op bij wat voor soort gezin je graag wilt logeren. Denk aan de leestekens.

Beste mevrouw of mijnheer,

Graag wil ik _____

Ik hoop _____

Met vriendelijke groeten, _____

Deze leestekens ken je al: . : ; ? !
Bedenk zelf een nieuw leesteken.
Teken het hier:

Woordspel

1

Bekijk de plaatjes en lees de tekstballonnen.
Welke tekst hoort in welke ballon? Schrijf de letters op.
Als je het goed doet, zie je in welke cultuur deze regel geldt.

E n g e l s

Ik accepteer uw excuses.
Kan ik u nog ergens mee helpen?

Wat zijn dat voor manieren?
U rijdt de verkeerde kant op!

U heeft gelijk,
het is een misverstand.
Sorry dat ik zo schreeuwde.

U bent zeker buitenlander?
De norm is hier: op een rotonde rijdt je links.

Gelukkig bleef die man kalm.
Dat hoort bij de cultuur hier.

2

Vul de goede woorden in.
Kies uit: afkomstig – achtergrond – ongeacht – gediend – religie – koppelen
Wat lees je onder de pijl?

m a n i e r

Als je in Duitsland bent geboren,
ben je ... uit Duitsland.

Een ander woord voor ondanks.

Als je iets niet wilt, ben je er niet van ...

Een geloof noem je ook wel een ...

Twee mensen bij elkaar brengen, noem je ...

Je afkomst noem je ook wel je ...

a f k o m s t i g

o n g e a c h t

g e d i e n d

r e l i g i e

k o p p e l e n

a c h t e r g r o n d

3a

Lees de zin.
Gaat het over een allochtoon, een autochtoon of kan het allebei?

	allochtoon	autochtoon	kan allebei
Jantine houdt van paardrijden.	☐	☐	☒
Fatima luistert het liefst naar Nederlandse liedjes.	☐	☐	☒
Michiel spreekt dialect.	☐	☐	☒
Kirsten heeft blauwe ogen en blond haar.	☐	☐	☒
Pierre woont nu in Zeist, maar is in Frankrijk geboren.	☒	☐	☐
Yasmin eet geen vlees.	☐	☐	☒
Michal is gek op thee.	☐	☐	☒
Piet is ontzettend zuinig.	☐	☐	☒
Mohammed spreekt twee talen.	☐	☐	☒
Michael heeft rastahaar.	☐	☒	☐
Laura woont in Rotterdam en is er ook geboren.	☐	☒	☒
Hamza kan heel hoog springen.	☐	☐	☒
Jefte heeft veel gevoel voor ritme.	☐	☐	☒
Jetty heeft bruine ogen en zwart haar.	☐	☐	☒

3b

Vergelijk je antwoorden met die van je buur.
Waarover zijn jullie het oneens?
Kijk of jullie het eens kunnen worden.

Woordspel

1a

Volg het betoog van Theo en Hanna over de stelling. Begin bij afbeelding 1. Kies het goede antwoord en volg de nummers. Bij welke letter kom je uit?

De stelling is: **Kinderen zijn dom.**

Theo: Ik vind dat kinderen minder weten dan volwassenen.

1

Dit is een opvatting → 8
Dit is een argument → 13

Hanna: Maar kinderen ontdekken elke dag nieuwe dingen!

2

Hanna is nog niet overtuigd → 20
Hanna geeft het op → 10

Uiteraard moet je kinderen uitdagen zelf te kiezen.

3

Dit is een opvatting → b
Dit is een argument → c

Kinderen praten vaak de opvattingen van hun ouders na.

4

Theo wil Hanna overtuigen → 3
Theo houdt een betoog → 9

Hanna schraapt haar keel. A-hum!

5

Hanna zegt iets → 20
Hanna hoest een beetje → 4

Kinderen denken nog niet diep na. Dat komt doordat hun hersenen nog zo klein zijn.

6

Theo geeft een slechte reden → 2
Theo geeft een goede reden → 18

Kinderen hebben juist een heel moderne instelling, want ze dragen altijd moderne kleren.

7

Dit is een redelijk argument → g
Dit is een onredelijk argument → f

Maar kinderen zijn soms heel vindingrijk en dus best wel slim.

8

Dit is een onredelijk argument → 15
Dit is een redelijk argument → 11

Maar kinderen laten je vaak verbluft staan met hun uitspraken.

9

Dit is een redelijk argument → c
Dit is een onredelijk argument → d

Vind je? Kinderen hebben zelden een belangrijke uitvinding gedaan.

10

Dit is een betoog → 21

Ik ken alleen maar fantasieloze kinderen. Er zijn dus geen vindingrijke kinderen.

11

Dit is een goed argument → 5

Niet waar, alle kinderen zijn creatief.

12

Dit is een opvatting → 14

Alle kinderen zijn altijd nieuwsgierig, dus ze weten heel veel.

13

Dit is een onredelijk argument → 15
Dit is een redelijk argument → 6

Kinderen vragen honderd keer om een ijsje, ook al weten ze dat ze het niet krijgen.

14

Theo probeert Hanna te overtuigen → 17
Theo geeft het op → 3

Kinderen apen elkaar na. Dat komt, omdat ze niks zelf kunnen verzinnen.

15

Theo geeft een goede reden → 2
Theo geeft een slechte reden → 5

Kinderen denken: 'Nee heb je, ja kun je krijgen.'

17

Hanna is overtuigd → b
Hanna is niet overtuigd → a

Kinderen zijn heel vooruitstrevend!

18

Hanna heeft een opvatting → 10
Hanna heeft geen opvatting → 19

Alle kinderen zijn heel traditioneel, dat weet ik gewoon.

19

Dit is een slecht argument → 21
Dit is een goed argument → 7

Alle kinderen zijn fantasieloos.

20

Dit is redelijk van Theo → 16
Dit is onredelijk van Theo → 9

Ik vind kinderen gewoon heel lief. Punt uit.

21

Dit is een argument → e
Dit is een opvatting → f

Hoeveel heb je er goed? Draai gauw om!

a Je hebt alle vragen goed. Prima gedaan hoor!
b Je hebt maar één foutje gemaakt: een prachtige uitslag. Kun je misschien raden welk antwoord je fout had?
c Van de zes vragen heb je er vier goed: knap hoor. Welke vragen heb je fout, denk je?
d Je hebt drie van de zes vragen goed: precies de helft, dus dat is helemaal niet gek.
e Van de zes vragen heb je er twee goed. Als je het spel nog een keer doet, heb je vast meer geluk!
f Je hebt maar één van de zes vragen goed. Begin opnieuw.
g Wat een pechvogel ben jij! Je hebt alle vragen fout. Kijk nog eens goed naar de definities van de woorden.

1b

Kijk nog eens naar de stelling: **Kinderen zijn dom.** Wat vind jij de beste argumenten voor? Wat vind jij de beste argumenten tegen? Vergelijk dit met je buur. Verdedig je mening.

les 5

Jort gooit een balletje op bij zijn vader en moeder.

Dit ga je leren

- Je oefent wat je deze week geleerd hebt:
- de themawoorden
 - hoe je voorzetsels gebruikt
 - werkwoorden in de verleden tijd zetten

een balletje opgooien

Iets zeggen om te kijken hoe een ander reageert, een idee uitproberen.

1 Waarover wil jij wel eens een balletje opgooien?

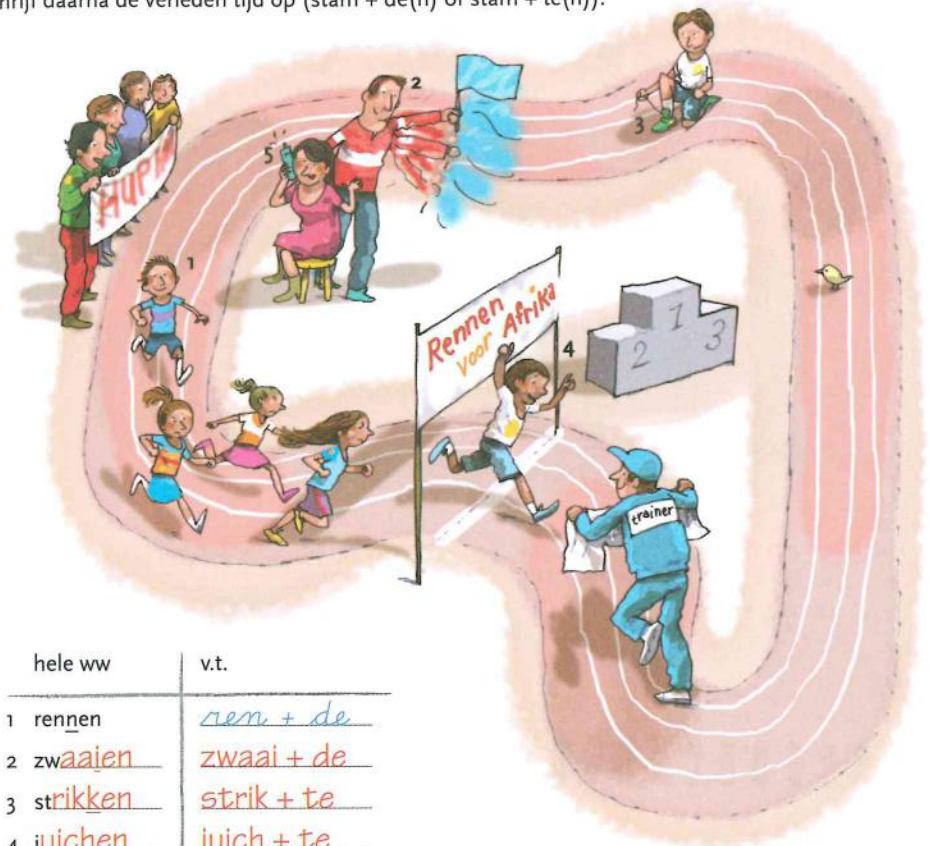
- Over mijn bedtijd, want _____
- Over de pauze op school, want _____
- Over wat we op school leren, want _____
- Over _____, want _____

2 Lees de zinnen en kijk naar de tekening. Omcirkel het goede voorzetsel.

- Ik fiets staat op / langs / over de kerk.
- Het fietspad gaat tussen / van / tegen de bomen door.
- Onder / Tegenover / Achter mij zie ik twee tegenliggers aankomen.
- Een roofvogel vliegt hoog achter / onder / boven hun hoofden.
- Ik moet goed letten tegen / tijdens / op het fietsen.

3 Zoek vijf werkwoorden in de tekening. Schrijf het hele werkwoord op. Onderstreep de laatste letter van het hele werkwoord min -en. Schrijf daarna de verleden tijd op (stam + de(n) of stam + te(n)).

hele ww	v.t.
1 ren <u>n</u>	<u>ren</u> + de
2 zwaai <u>n</u>	<u>zwaai</u> + de
3 strik <u>n</u>	<u>strik</u> + te
4 juich <u>n</u>	<u>juich</u> + te
5 bellen <u>n</u>	<u>bel</u> + de

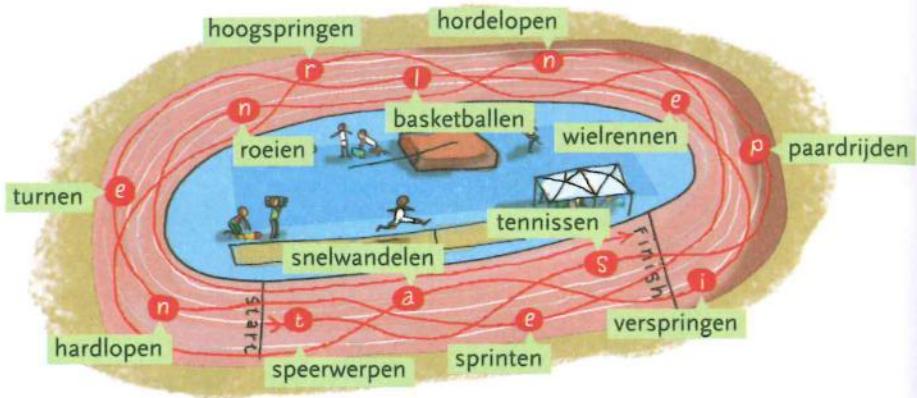
4 Schrijf een kort verslag bij de tekening van opdracht 3. Doe dat in de verleden tijd. Gebruik minstens drie voorzetsels in je verslag. Gebruik ook deze woorden: de trainer, de toeschouwer, de prestatie.

? Noem drie voorzetsels die jij vaak gebruikt.

Woordspel

1

Begin bij de start en volg de lijn.
Welke activiteiten horen bij atletiek?
Welke activiteiten horen niet bij atletiek?
Schrijf de letters op de goede plek.

Hoort bij atletiek: **t r a i n e n**
Hoort niet bij atletiek: **s p e l e n**

2

Welke drie woorden horen bij elkaar?
Ze staan in een rij: zo ↓, zo →, of zo ↘
Trek een lijn.

per uur	op een tijdstip	de trainer	de trainer	de zon	de inspanning
de hardloper	in de loop van	de prestatie	het schema	het resultaat	rijk
winnende tijd	gedurende	de speler	de prestatie	de uitbinker	de opdracht

perplex	bomvol	de start
de score	verbluft	de finish
de uitslag	het zwembad	paf staan

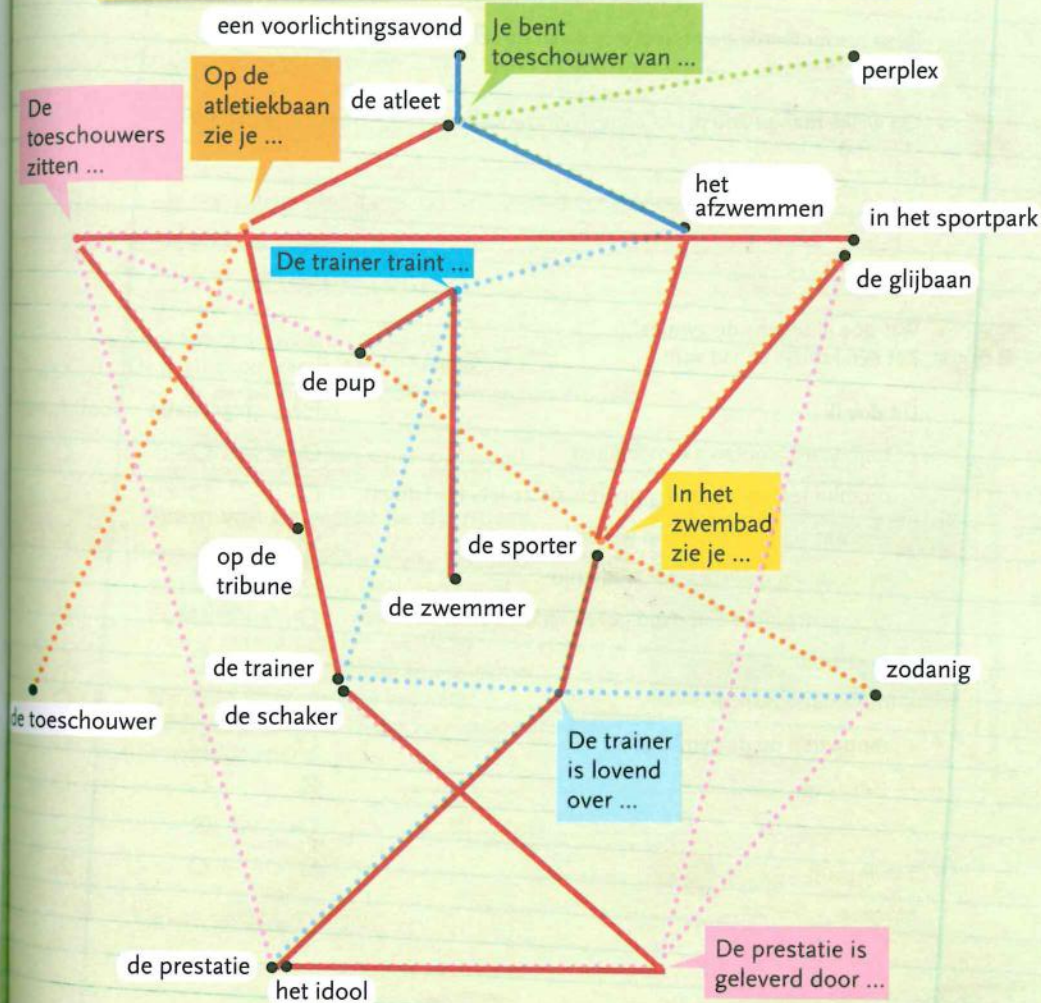
3

Wat staat hier?

4

Kies om de beurt een gekleurd vakje.
Volg de lijnen in dezelfde kleur en zoek er de goede antwoorden bij.
Als je het goed hebt, trek je de lijn over.
Let op: bij elk gekleurd vakje horen twee goede antwoorden.
Wie ziet als eerste welk plaatje er staat?

les 10

Dit ga je leren

- Je oefent wat je deze week geleerd hebt:
- de themawoorden
 - de persoonsvorm vinden met de getalsproef
 - afkortingen: je maakt ze en weet wat ze betekenen

de show stelen

De meeste aandacht krijgen, de beste zijn.

Rosa presenteerde de projectavond van de school fantastisch. Ze stal de show.

1 Op welke manier zou jij wel eens de show willen stelen? Hoe zou je dat doen?

2 Wat doe jij tijdens de gymles? Zet een kruisje en vul aan.

Dit doe ik ...	zelden	regelmatig	voortdurend
• mijn teamgenoten aanmoedigen	☐	☐	☐
• op mijn teamgenoten mopperen als ze iets fout doen	☐	☐	☐
• een warming-up voor een wedstrijd	☐	☐	☐
• een cooling-down na een wedstrijd	☐	☐	☐
• de tegenstander een hand geven na de wedstrijd	☐	☐	☐
• juichen als ik win	☐	☐	☐
• huilen als ik verlies	☐	☐	☐
• mopperen op de gymleraar	☐	☐	☐
• _____	☒	☐	☐
• _____	☐	☒	☐
• _____	☐	☐	☒

3 Onderstreep de afkortingen. Schrijf de afkorting in woorden op.

Mededelingen

Di. 3 sept.

Di = Dinsdag, sept = september

Oud-Hollandse spelen

Kees deed vandaag mee met het Kinderclub Gietdorp e.o.

e.o. = en omstreken

De volgorde van de deelnemers was niet gewijzigd, m.u.v. Kees.

m.u.v. = met uitzondering van

I.p.v. als eerste was Kees als laatste aan de beurt.

I.p.v. = in plaats van

Een sjoelbak is ongeveer 2 m.

m = meter

D.w.z. iets langer dan een gemiddelde volwassene.

D.w.z. = dat wil zeggen

Je maakt hem glad d.m.v. het wrijven met een wollen doek.

d.m.v. = door middel van

4 Zoek het onderwerp en de persoonsvorm in elke zin.

De getalsproef kan je daarbij helpen.

Kleur de persoonsvorm blauw en het onderwerp rood.

<http://www.dedumpers.nl/teamvandeweek>

Team van de week: de dumpers

Deze zwemmers zijn hier elke woensdagmiddag.

Zij bereiden zich elke week goed voor.

Ze smeren altijd een aantal boterhammen om mee te nemen naar het zwembad.

Tijdens de middag spelen ze veel samen.

Niemand staat alleen in het water.

Deze vriendengroep is een voorbeeld voor alle andere kinderen.

? Verzin zelf een nieuwe afkorting. _____ betekent _____

Woordspel

1 Omcirkel het goede antwoord en doe wat er staat. Als je klaar bent, zie je voor wie Roy zo zijn best doet.

Roy oefent twee keer per week voor tekenles. Hij oefent ...

zelden → kleur alle vakjes met een 1 rood

regelmatig → kleur alle vakjes met een 1 blauw

Roy let voortdurend op wat hij om zich heen ziet. Hij doet dit ...

altijd → 2 = bruin

regelmatig → 2 = geel

Roy heeft geen interesse om een muziekinstrument te bespelen. Hij doet dit dus ...

nooit → 3 = groen

af en toe → 3 = rood

Hij slooft zich uit op tekeningen van dieren. Hiervoor doet hij ...

een beetje mee → 4 = blauw

heel erg zijn best → 4 = roze

Roy wil de mooiste tekening maken van alle kinderen. Hij wil de anderen ...

aftroeven → 5 = rood

waarderen → 5 = zwart

Om zijn vingers warm en soepel te maken, begint hij elke keer als hij gaat oefenen met een soort ...

warming-up → 6 = roze

cooling-down → 6 = groen

Die start is niet ..., maar Roy denkt dat het hem erg helpt.

voortdurend → 7 = groen

noodzakelijk → 7 = geel

Roy's zusje vindt het wat overdreven wat Roy doet voor zijn tekeningen. Ze vindt dat hij zich ...

aftroeft → 8 = blauw

uitslooft → 8 = zwart

Roy luistert niet. Hij denkt dat zijn zusje ...

meekert → 9 = groen

zich uitslooft → 9 = bruin

9	9	2	2	2	2	3	3	9	9	7	7	7	7	3	3
3	2	4	6	4	4	2	3	9	7	6	4	4	6	7	3
3	4	6	8	6	8	6	3	9	7	1	6	1	4	7	9
9	3	4	4	6	6	9	9	3	7	4	4	6	6	7	3
9	3	4	5	5	5	3	9	3	7	6	5	6	4	7	9
3	9	6	6	4	4	3	9	9	7	4	4	6	6	7	9

2

Is het woord goed? Zet de letter in het rondje onder de groene pijl. Is het woord fout? Zet de letter in het rondje onder de rode pijl. Welke woorden lees je?

- w z
- e e
- i l
- n d
- i e
- g n

Ik heb de laatste weken veel **w** / zelden **z** last van een druppende kraan.

's Nachts slaap ik niet, vanwege het mekkerende **e** / voortdurende **e** gedrup.

Ik denk dat de afsluiting van rubber **i** / interesse **l** stuk is.

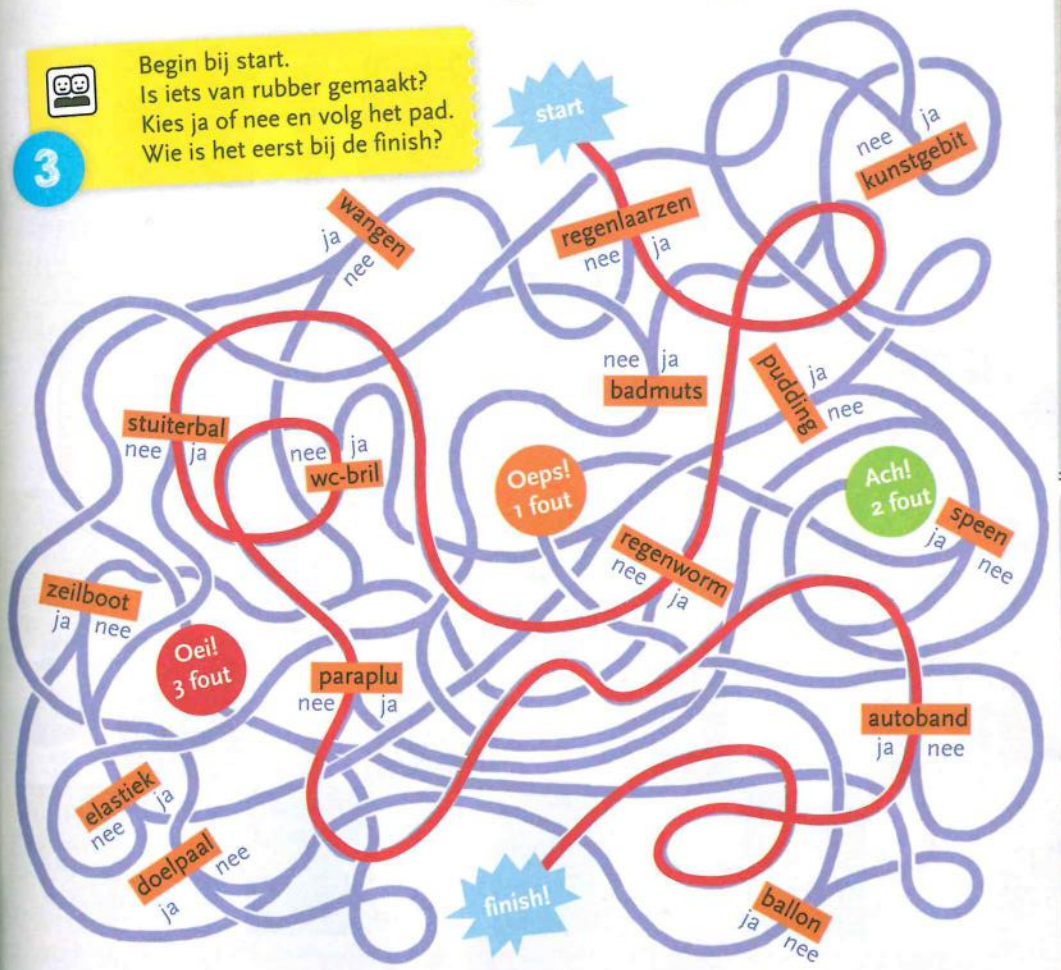
Zo'n ring hoef je maar regelmatig **d** / zelden **n** te vervangen.

Wat mij betreft **i** / Wat de kraan betreft **e** is het daar nu echt tijd voor.

Want goed slapen is voor mij noodzakelijk **g** / voortdurend **n**.

3

Begin bij start. Is iets van rubber gemaakt? Kies ja of nee en volg het pad. Wie is het eerst bij de finish?

Woordspel

1

Kun jij schaken? Zoek de goede route naar de toren. Maar pas op voor de koningin! Begin bij start en volg de pijlen. Bereik je de toren? Dan ben je goed in denksport!

sprinten
sjokken

Sla de twee stenen.

Kies de pion.
Kies het paard.

De koningin heeft je bijna te pakken.

Ga rechtdoor.
Ga zijwaarts.

De pijl wijst rechtdoor, desondanks ga je linksaf.

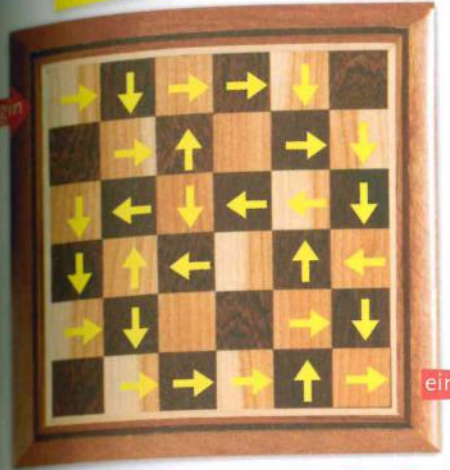
Je bent bekaf, even aan je: *conditie werken uitrusten.*

Je hebt voor spek en bonen meegedaan.

Je bent *gek* getrapt. Dit kan alleen bij dammen.

2

Kees verliest bij dammen, maar vindt dat helemaal niet erg. Hoe kan dat? Lees de letters in de volgorde van de pijltjes. Vul het antwoord in.

einde

o m a a t k e e s v o o r s p e k
e n b o n e n d a m t !

3a Plak aan of af voor of achter een woord in de toren. Maak zo veel mogelijk nieuwe woorden.

3b Vergelijk jullie woorden. Kloppen alle woorden? Wat valt op? Wie heeft de meeste nieuwe woorden?

aan/af leggen
aan lijnen
aan/af leiding
aan/af wijzing
aan/af geven
aan/af drijven
aan/af achter
aan/af langzaam
aan/af zoetjes
aan/af leren
aan/af bek
af af
aan/af kijken
af blaffen
af straffen
af kort

De man ziet er netjes uit: kleren maken de man.

Dit ga je leren

- Je oefent wat je deze week geleerd hebt:
- de themawoorden
 - samenstellingen met een bijvoeglijk naamwoord of een voorzetsel
 - werkwoorden die van klank veranderen in de verleden tijd

Kleren maken de man. Je kleding bepaalt welke indruk je maakt.

- 1 Bedenk eerst welke indruk de jongen en het meisje hieronder willen maken.

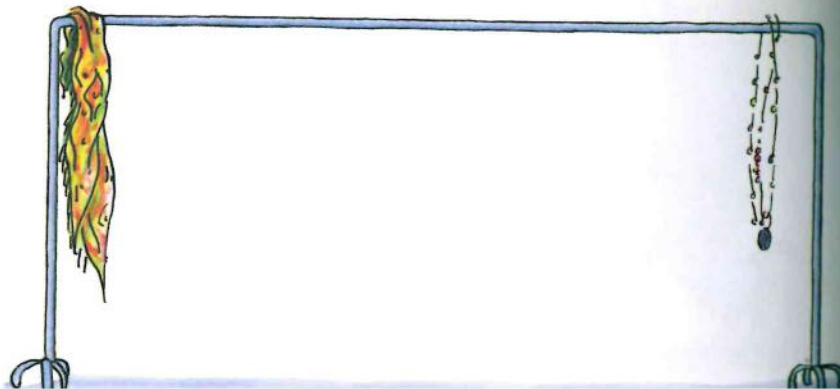
jongen: _____

meisje: _____

Teken daarna de kleding van de kinderen.

- 2 Teken vier kledingstukken op het rek. Teken iets wat spotgoedkoop is en iets wat peperduur is. Teken ook iets wat je beeldig vindt en iets wat je hip vindt.

- 3 a Wat kun je allemaal kopen in de uitverkoop? Schrijf acht kledingstukken op. Het moeten goede samenstellingen zijn.
- b Geef bij ieder deel van de samenstelling aan welke woordsoort het is. Kleur het deel met een werkwoord **blauw**, bijvoeglijk naamwoord **rood**, zelfstandig naamwoord **geel** en voorzetsel **groen**.

- 1 **onder**broek _____
- 2 **over**hemd _____
- 3 **bloemetjes**jurk _____
- 4 **over**laars _____
- 5 **fiets**helm _____
- 6 **zomer**jas _____
- 7 **teken**schort _____
- 8 **wandel**schoen _____

- 4 Lees de zinnen over kleding. Hoe is het nu? Hoe was het vroeger? Vul het in. Zet het werkwoord in de verleden tijd. **Let op:** de werkwoorden veranderen van klank.

- 1 Nu **hangt** mijn kast vol met **T-shirts**, vroeger **hing** mijn kast vol met **bloezen**.
- 2 Nu **draag** ik vaak _____, vroeger **droeg** ...
- 3 Nu is kleding peperduur, vroeger **was** ...
- 4 Nu **heb** ik heel veel _____, vroeger **had** ...
- 5 Nu **koopt** mijn moeder kleren op internet, vroeger **kocht** ...
- 6 Nu **doe** ik vaak mijn _____ aan, vroeger **deed** ...
- 7 Nu **kies** ik mijn eigen kleren uit, vroeger **koos** ...
- 8 Nu **houd** ik van _____, vroeger **hield** ...

- ? Welke werkwoorden die van klank veranderen in de verleden tijd gebruik jij vaak?
- zijn
 - kopen
 - hebben
 - kiezen

les 5

De man ziet er netjes uit: kleren maken de man.

Dit ga je leren

Je oefent wat je deze week geleerd hebt:

- de themawoorden
- samenstellingen met een bijvoeglijk naamwoord of een voorzetsel
- werkwoorden die van klank veranderen in de verleden tijd

Kleren maken de man.
Je kleding bepaalt welke indruk je maakt.

- 1 Bedenk eerst welke indruk de jongen en het meisje hieronder willen maken.

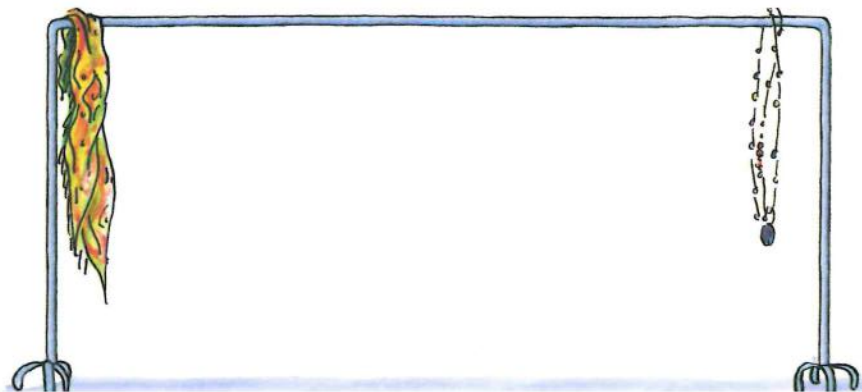
jongen: _____

meisje: _____

Teken daarna de kleding van de kinderen.

- 2 Teken vier kledingstukken op het rek. Teken iets wat spotgoedkoop is en iets wat peperduur is. Teken ook iets wat je beeldig vindt en iets wat je hip vindt.

- 3 a Wat kun je allemaal kopen in de uitverkoop? Schrijf acht kledingstukken op. Het moeten goede samenstellingen zijn.
- b Geef bij ieder deel van de samenstelling aan welke woordsoort het is. Kleur het deel met een werkwoord **blauw**, bijvoeglijk naamwoord **rood**, zelfstandig naamwoord **geel** en voorzetsel **groen**.

- 1 **onder**broek
2 **over**hemd
3 **bloemetjes**jurk
4 **rood**laars
5 **fiets**helm
6 **zomer**jas
7 **teken**schort
8 **wandel**schoen

- 4 Lees de zinnen over kleding. Hoe is het nu? Hoe was het vroeger? Vul het in. Zet het werkwoord in de verleden tijd. **Let op:** de werkwoorden veranderen van klank.

- 1 Nu **hangt** mijn kast vol met **T-shirts**, vroeger **hing** mijn kast vol met **bloezen**.
- 2 Nu **draag** ik vaak _____, vroeger **droeg** ...
- 3 Nu **is** kleding peperduur, vroeger **was** ...
- 4 Nu **heb** ik heel veel _____, vroeger **had** ...
- 5 Nu **koopt** mijn moeder kleren op internet, vroeger **kocht** ...
- 6 Nu **doe** ik vaak mijn _____ aan, vroeger **deed** ...
- 7 Nu **kies** ik mijn eigen kleren uit, vroeger **koos** ...
- 8 Nu **houd** ik van _____, vroeger **hield** ...

? Welke werkwoorden die van klank veranderen in de verleden tijd gebruik jij vaak?

zijn

kopen

hebben

kiezen

Woordspel

1

Drie vriendinnen kiezen een truitje op grond van twee dingen. Slaag jij erin het goede truitje bij het goede meisje te vinden? Trek een lijn. Welk woord kun je maken van de letters die je tegenkomt? **kopers**

1 Ik zoek iets hips, wat toch betaalbaar is.

2 Wat een beeldig truitje, wel peperduur maar toch...

3 Ik wil iets spotgoedkoop, liefst een beetje hip.

€40- €6- €5-

2 Maak de rebus.

t=g
 +h -n
 pet
 p=v
 van
 t=m
 -k
 k=b
 d=b
geen hoge pet van ie-mand op - heb - ben

3

Maak de rebus af. Sommige stukjes zijn al voorgedaan.

h=m
 -p
 -b
 -n
 l=m
 p=r
 -e
ie - mand stro - op om de mond sme - ren

4a

Kies een afbeelding. Wat doet de persoon in deze situatie? Praat erover tot jullie het eens zijn.

Kies uit: schateren kirren overstuur raken
zich schamen zich dapper gedragen

kirren
overstuur raken
zich schamen
schateren
zich dapper gedragen

4b

Er zijn verschillende manieren van lachen, waaronder kirren. Kennen jullie nog meer manieren? Praat erover.

les 10

Als je de korstjes opeet, leer je fluiten!
Dat heeft mijn vader me op de mouw gespeld.

Dit ga je leren

Je oefent wat je deze week geleerd hebt:

- de themawoorden
- de persoonsvorm vinden met de tijdproef
- zinnen met letterlijke en figuurlijke betekenis

iemand iets op de mouw spelden

Iemand iets vertellen wat niet waar is.

1 Heb jij wel eens iemand iets op de mouw gespeld? Wat heb je verteld, aan wie en waarom?

Heeft iemand jou wel eens iets op de mouw gespeld? Zo ja, wat dan?

2 Wat vind jij van mode? Beantwoord de vragen.
Welke kledingstukken zijn volgens jou op het moment modieus?

Houd je meer van opzichtige of van onopvallende kleding?

Loop jij met de mode mee, of zet je je juist af tegen de mode?

Wat vind je van tweedehands kleding?

3 a Beschrijf de kleding die je vandaag draagt.
Schrijf vijf zinnen op. Zorg dat elke zin een persoonsvorm en een onderwerp heeft.

- 1 *Ik draag een T-shirt (droeg)*
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

b Doe bij alle zinnen die je hebt opgeschreven de tijdproef.
Schrijf de verleden tijd van de persoonsvorm achter de zin tussen haakjes.

4 Kies een van de uitspraken en kruis aan.

- Een kikker in de keel hebben.
Een slijmprop in je keel hebben, waardoor je steeds even moet kuchen.
- Het hoofd koel houden.
Rustig blijven in een moeilijke situatie.

Maak bij die uitspraak een tekening over de figuurlijke betekenis en een over de letterlijke betekenis. Schrijf bij elke tekening een zin.

Figuurlijke betekenis

Letterlijke betekenis

Let vandaag in de klas goed op figuurlijk taalgebruik.
Gebruikt de leerkracht of een klasgenoot figuurlijke taal?
Sta dan op en klap één keer in je handen.

Woordspel

1a

Weet jij de goede antwoorden? Volg de pijlen en kleur ze in.

start

Een rolmodel loopt voorop in de mode. **t** niet waar

Dit is een spencer. **t** niet waar

Ik kreeg de trui van mijn nicht. Die is dus tweedehands. **t** niet waar

Hierin zie je er onopvallend uit. **p** waar

Een meeloper zet zich af tegen de mode. **s** niet waar

Hierin zie je er opzichtig uit. **r** niet waar

Rafels zijn soms modieus. **i** niet waar

De commercie bepaalt wat er in de winkels hangt. **o** waar

Dit draag je bij speciale gelegenheden. **v** niet waar

De commercie pikt nooit op wat rolmodellen dragen. **e** waar

Met de mode meelopen, betekent dat je makkelijk in je kleren kunt wandelen. **g** niet waar

Een bermuda draag je vooral in de winter. **k** niet waar

einde

1b

Welke letters kwam je tegen? Vul ze in. Wat lees je?

s p i i k e r b r o e e k

2a

Welke twee uitdrukkingen met kleding kun je met deze woorden maken? Let op: er blijft één woord over.

- schoenen
- schrikken
- mouw
- lopen
- je
- hoedje
- naast
- je
- een

je een hoedje schrikken
naast je schoenen lopen

2b

Vul het woord dat over is in.

Iemand iets op de Ergens een **m o u w** spelden. aan passen.

3

Hoe gek ben jij op mode? Doe de test met je buur. Leg de stellingen aan elkaar voor en omcirkel jouw keuze.

	ja, mee eens	nee, niet mee eens
Het kan me niet schelen wat ik aanheb.	☐	☐
Ik heb mijn eigen stijl.	☐	☐
Kinderen lachen me wel eens uit om mijn kleren.	☐	☐
Ik koop wat in de winkels hangt.	☐	☐
Als blauw mode is, draag ik geel.	☐	☐
Als mijn vriend(in) iets heeft, wil ik dat ook.	☐	☐
Mode? Mijn moeder kiest mijn kleren uit.	☐	☐
Ik zet me af tegen rolmodellen.	☐	☐
Als de mode raar is, draag ik die niet. Maar als ik eraan gewend ben wel.	☐	☐

- Hoe vaak ? keer
- Hoe vaak ? keer
- Hoe vaak ? keer

Wat is de uitslag? Draai gauw om!

Vooraf Je loopt niet graag met de mode mee. Je weet wat je wilt en trekt je weinig van anderen aan.

Vooraf Als andere mensen iets dragen, ga jij dat ook doen. Maar dat doet bijna iedereen hoor.

Vooraf De kans is groot dat je ongeveer hetzelfde draagt als de rest van de groep.

Maar dat kan je niet veel schelen.

Woordspel

Volg de route door dit modehuis. Begin bij de ingang. Zet een rondje om de letters bij de goede antwoorden. Wat is de naam van de winkel?

1

1910

7 De dunne taille kwam door ...
een andere lichaamsbouw (f)
een korset (d)*

8 In de jaren '50 waren de rokken ...
strak (ij)
zwierig (i)*

9 In de stijl van de jaren '70 zag je ...
angst (z)
oorlog (d)
vrijheid (n)*

4 Kies de bijbehorende tas voor het meisje van nummer 2.

5 Het meisje twijfelde, maar koopt toch de jurk en de tas. Ze is ...
overstag gegaan (l)*
een meeloper (b)

6 Op deze verdieping zag je ...
nieuwe tassen (e)*
vodden (w)

3 De modeontwerper ...
bedenkt kleren (t)*
verkoopt kleren (s)

2 Dit meisje kijkt naar haar ...
uiterlijk (e)*
innerlijk (a)

1 Deze hoge hakken zijn ...
tweedehands (d)
opzichtig (h)*

h e t k l e d i n g p a l e i s

10 Dit kapsel is ...
een modegril (g)*
onopvallend (t)

11 Deze kleding is ...
modieus (o)
ouderwets (p)*

12 Om hierin te passen, moet je ...
je insnoeren (a)*
rijk zijn (e)

13 Dit silhouet past bij de afbeelding van:
vraag 8 (v)
vraag 10 (l)*
vraag 12 (s)

2 Doe vanaf hier in overleg met je buur.

14 Deze jurk hoort bij de stijl van...
de jaren '50 (i)
de jaren '70 (e)*
van de vorige eeuw.

15 Deze mode draait vooral om ...
innerlijk (m)
uiterlijk (i)*

ingang

16 Wat moet je zijn als je modeontwerper wilt worden?
creatief (s)*
volgzaam (u)

les 5

Dit ga je leren

Je oefent wat je deze week geleerd hebt:

- de themawoorden
- zelfstandige naamwoorden in het meervoud zetten
- de verleden tijd van de werkwoorden hebben, zijn, kunnen, willen, zullen en mogen

Voor 50 euro doe ik hem weg.

Afgesproken. Dan nemen we hem meteen mee.

boter bij de vis
Iets wat je koopt direct betalen.

Koen en zijn vader hebben speelgoed gekocht op internet. De verkoper wil **boter bij de vis**.

1 Vul in. Wat vind jij? Kruis aan.

- Ik verkoop lego aan mijn neefje.
- Ik verkoop spullen op Koningsdag.
- Ik was de auto van mijn vader voor geld.
- Ik koop snoep in de winkel.
- Mijn vriendin koopt oud speelgoed van mij, maar ze is haar geld vergeten.
- Mijn vader en moeder kopen een nieuw huis.
- Mijn opa koopt brood bij de bakker. Hij komt er elke week.

boter bij de vis later betalen

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

2 Jouw kat is zoek. Vul het briefje in. Zet de persoonsvorm in de verleden tijd. Maak de zinnen af.

Help!

Mijn kat (is) was zoek.

Zo (ziet) zag hij eruit.

Hij (heeft) had een _____ vacht.

Hij (kan) kon heel goed _____

Dit (mag) mocht hij echt niet eten: _____

Wij (willen) wilden hem heel graag terug!

(Heeft) Had u hem gezien?

Maak hier een tekening.

3 Van sommige dingen heb je er maar één: één neus, één mond, één fiets (waarschijnlijk). Van andere dingen heb je er meer: tenen, ogen, oren, sokken (hopelijk). Maak een lijst van dingen waar jij er meer van hebt. Schrijf de woorden in het meervoud.

4 Waar ben jij **ervaren** in? Schrijf vijf dingen op. Waar ben jij **onervaren** in? Schrijf vijf dingen op.

Ik ben ervaren in:

Ik ben onervaren in:

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Ben jij ervaren of onervaren in het maken van meervoud?

les 10

Dit ga je leren

Je oefent wat je deze week geleerd hebt:

- de themawoorden
- zinnen verdelen in zinsdelen
- wanneer je een komma schrijft

van iets op de hoogte zijn
Dat je iets al weet.

Paul was er niet van op de hoogte dat het vandaag een vrije dag is.

1 Waarvan ben jij goed op de hoogte?

- de stand van de maan
- de laatste mode
- wat er in de krant staat
- hoe het met mijn vrienden of vriendinnen gaat
- welke muziek op dit moment veel wordt beluisterd

Kies het onderwerp uit waar jij het beste van op de hoogte bent.
Schrijf drie dingen op over dit onderwerp.

2 Teken een mooi sieraad.
Teken de edelstenen erin:
een smaragd, een robijn.

3 Omcirkel de persoonsvorm en zet strepen tussen de zinsdelen.

Beste lezer van dit briefje.

Ik heb een smaragd gevonden op straat.

Je mag hem gratis hebben!

Ik wil er wel iets voor terug.

Jij geeft mij drie dingen die heel belangrijk voor je zijn.

Wil je dat?

Groeten.

De Eerlijke Vinder

4 Schrijf een briefje terug aan De Eerlijke Vinder.

Wil jij de smaragd hebben of niet? Zo ja, wat geef je in ruil?
Zet komma's op de goede plaatsen.

Beste Eerlijke Vinder,

Kun je een komma in een zin ook horen?

- ja
- nee

Woordspel

1 Volg de lijn. Gaat het over **omvang** of over **inhoud**? Vul de letter in op de goede regel.

omvang → m e t e r
inhoud → l i t e r

start

Waar gaat het boek over? i

De boom is dik. m

Hoeveel vissen passen er in de vissenkom? t

Hoeveel bladzijden heeft het boek? e

Hoe groot is jouw kamer? t

De smaragd is zo groot als een cent. e

Ik moet mijn fietsband twintig keer oppompen. r

Wat staat er in je kamer? e

Hoeveel water zit er in de emmer? l

Daar zijn kleine fietswieltjes. r

eind!

2 Klaartje gaat Jos uitleggen hoe de rekensom moet. Maar waarom is dat niet nodig? Lees de letters in de volgorde van de pijltjes. Vul het antwoord in.

begin →

→	↓		→	↓	
	→	↓	→	↑	↓
↓	←	←	↑	↓	←
↓	→	→	↑	→	↓
↓	↑	↓	←	←	←
→	↑	→	→	→	→

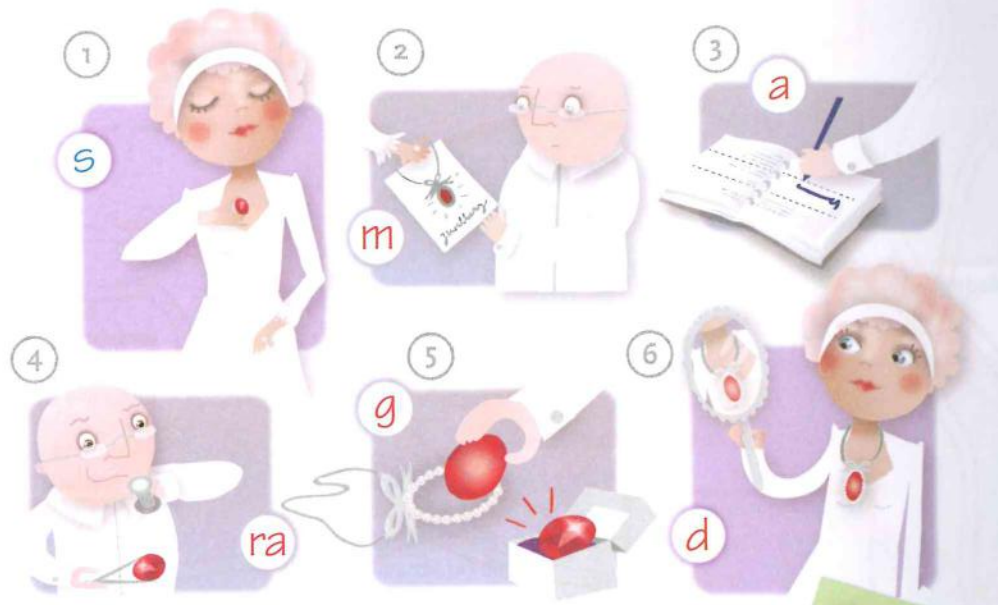
→ einde

d	a	a	r	a	n
u	t	k	l	i	g
t	m	o	a	p	o
o	j	o	s	d	e
m	t	g	o	o	h
d	a	t	e	i	s

d a t k o m t o m d a t j o s a l

3 Lees de strip over mevrouw Larivière en haar juwelier. Zoek bij elke afbeelding het goede onderschrift. Vul de letters in. Je leest: s m a r a g d

- g Stiekem vervangt de juwelier de edelsteen door een steen van rood glas.
- m Ze legt haarfijn aan de juwelier uit hoe ze het wil hebben.
- ra De juwelier wordt verblind door hebzucht.
- a De juwelier en mevrouw Larivière plannen dat de hanger over een week klaar zal zijn.
- s Mevrouw Larivière wil haar mooie robijn in een hanger laten bevestigen.
- d Overeenkomstig de afspraak komt mevrouw Larivière haar hanger halen.

4 Hoe loopt het verhaal af? Komt mevrouw Larivière wel of niet op de hoogte van het bedrog? Heeft ze het aan het einde wel of niet op de juwelier begrepen? Praat er samen over.

DOE MEE AAN SPEURTOCHT EN VIND DE GROENE SMARAGD

Woordspel

1

Loewie moet in zijn leven steeds keuzes maken. Begin bij start. Kies voor hem en zie waar hij uitkomt.

werkhboek

werkhboek

Loewie heeft een ... misdad. afkeer van voorliefde voor

Loewie kiest ... het rechte pad het verkeerde pad

Loewie gaat tijdklokken installeren.

Loewie koopt een ... handleiding breekijzer

Loewie houdt van ... knutselen slopen

Loewie heeft een ... werken met zijn handen. voorliefde voor afkeer van

start Loewie weet ... van inbraakalarmen. alles niets

Loewie denkt dat ze hem

Loewie wil graag ... op zijn kerfstok hebben. niets iets

Loewie is graag ... op straat binnen

... hij inbreekt, maak Loewie een plan. Alvorens Nadat

Het inbraakalarm ... gaat niet af gaat af

met succes Loewie peutert ... aan het nachtslot. tevergeefs

Loewie wordt beveiligd van een bank.

Loewie weet waar mensen hun geld ... opslaan afstaan

Loewie heeft ... van waarde bij zich. niets veel

Helaas eindigt Loewie in de gevangenis.

Loewie wordt ... gepakt niet wel

Vergelijk de keuzes die jullie voor Loewie gemaakt hebben. Is Loewie bij jullie allebei dezelfde figuur geworden?

1 Bij welke woordsoort hoort het onderstreepte woord?

Kies uit: lidwoord (lw)

zelfstandig naamwoord (zn)

bijvoeglijk naamwoord (bn)

- In de klas staat een grote doos.
- Er staan roze strepen en groene stippels op.
- De doos zit dichtgeplakt met knalgeel plakband.
- Als je ermee rammelt, klinkt er een rinkelend geluid.
- Van de juf mogen we er echt niet aankomen!
- Het is vast een groot cadeau of misschien wel een grote teleurstelling.

zn

bn

zn

bn

lw, zn

bn, lw

2 Schrijf boven ieder woord uit de zin de woordsoort.

Kies uit: werkwoord (ww) zelfstandig naamwoord (zn)

bijvoeglijk naamwoord (bn) voorzetsel (vz)

1 De vriendinnen zitten in de grote slaapkamer.

2 Het lange meisje draagt een rozerode jurk.

3 Het kleine meisje kijkt in de spiegel.

4 Het dunne meisje giechelt met het dikke meisje om een plaatje.

5 Het blonde meisje praat over leuke dieren.

Dit ga je leren
Je leert verschillende woordsoorten benoemen in een zin.

Dit moet je weten
Dit zijn de afkortingen voor de woordsoorten:
werkwoord = ww
lidwoord = lw
bijvoeglijk naamwoord = bn
zelfstandig naamwoord = zn
voorzetsel = vz

lw zn ww vz lw bn zn
↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
De broer verft op een wit doek.

Dit ga je leren
Je leert wat de stam van een werkwoord is.

Dit moet je weten
De stam is de ik-vorm van het werkwoord in de tegenwoordige tijd.

hele werkwoord ik-vorm t.t.
schilderen → schilder

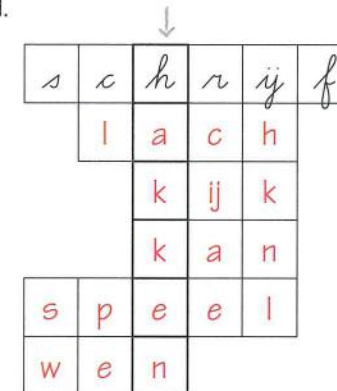
1 Schrijf de ik-vorm op.

- Sarah vouwt haar bloes.
- Ze zoekt haar stiften bij elkaar.
- Moet dat boek ook mee?
- Nee, Sarah krijgt het niet in de koffer.
- Sarah vult één koffer.
- Ze vertrekt op vakantie.

Ik vouw mijn bloes.
Ik zoek mijn stiften bij elkaar.
Moet ik dat boek ook meenemen?
Nee, ik krijg het niet in de koffer.
Ik vul één koffer.
Ik vertrek op vakantie.

2 a Maak de puzzel. Vul de stam in van het werkwoord.

- Nabil schrijft letters op Sarahs rug.
- Sarah lacht om het woord.
- Eerst keken ze een tijdje naar nummerborden.
- Wie kon het eerst een woord maken?
- Sarah speelt een spel met haar moeder.
- Iedereen went aan de lange reis.

b Welk werkwoord lees je onder de pijl? hakken

3 Schrijf eerst het hele werkwoord op en daarna de stam.

	hele werkwoord	stam
1 Nabil tuurde over de zee.	<u>turen</u>	<u>tuur</u>
2 Hij staat op het bovendeck.	<u>staan</u>	<u>sta</u>
3 De boot vertrok uit Spanje.	<u>vertrekken</u>	<u>vertrek</u>
4 Ze varen naar Marokko.	<u>varen</u>	<u>vaar</u>

★ 1 Je ziet een vertelzin en een vraagzin. Onderstreep de persoonsvorm.

- De vakantie is voorbij.
Is de vakantie voorbij?
- Lila sloft langzaam naar school.
Sloft Lila langzaam naar school?
- Ze heeft helemaal geen zin.
Heeft ze helemaal geen zin?
- Al haar vriendinnen gingen over.
Gingen al haar vriendinnen over?
- Maar Lila bleef zitten.
Bleef Lila zitten?
- Nu komt ze bij allemaal baby's in de groep.
Komt ze nu bij allemaal baby's in de groep?

★★ 2 Maak zelf een vraagzin van de vertelzin. Onderstreep daarna de persoonsvorm in beide zinnen.

- De juf begroet Lila warm.
Begroet de juf Lila warm?
- Lila heeft een moeilijk jaar gehad.
Heeft Lila een moeilijk jaar gehad?
- Daar weet de juf alles van.
Weet de juf daar alles van?
- Lila was maandenlang erg ziek.
Was Lila maandenlang erg ziek?

3 Doe de vraagproef in je hoofd. Onderstreep de persoonsvorm in de zin.

- Opgewekt huppelt Lila naar huis.
- De schooldag viel best mee.
- De nieuwe kinderen vonden haar stoer.
- Twee meisjes wilden naast haar zitten.
- De juf benoemde haar tot persoonlijk assistent.
- Nu ziet het schooljaar er heel anders uit.

Dit ga je leren

Je leert wat de persoonsvorm is.
Je leert hoe je de persoonsvorm vindt met de vraagproef.

Dit moet je weten

De persoonsvorm is een vorm van het werkwoord.
Als je van een vertelzin een vraagzin maakt, staat de persoonsvorm vooraan.
Dit heet de vraagproef.

Meester Visser steekt zijn duim in de lucht.
Steekt meester Visser zijn duim in de lucht?

★ 1 Onderstreep de opsomming in de zin.

- Mijn tante heeft een drieling: Anneke, Hanneke en Janneke.
- Rood, wit en blauw: dat zijn de kleuren van de Nederlandse vlag.
- Wat wil je drinken: koffie, thee of frisdrank?
- Het eten bestond uit drie gerechten: soep vooraf, aardappelen met vlees, en ijs toe.
- Schrijf in je schrift: ik ga, jij gaat, hij gaat, wij gaan.
- Vandaag staan op het programma: rekenen, taal, gym en handenarbeid.

★★ 2 Zet de goede leestekens in de zin.

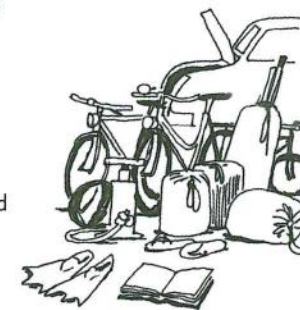
Kies uit: punt komma vraagteken dubbele punt

- Hier komt een raadsel.
- An heeft drie broers: Stan, Han en Jan van zes.
- Stan is de oudste, hij is al twaalf.
- En Han dan? Hij is op dezelfde dag geboren als An, zijn tweelingzus.
- Stan en Jan zijn samen even oud als An en Han.
- An houdt van spelletjes: puzzelen, raadsels oplossen en dammen met Han.
- Kun jij me zeggen hoe oud ze is?

3 Zet de goede leestekens in de zin.

Kies uit: punt komma vraagteken dubbele punt

We gingen op vakantie en namen mee: een tent, kleren, twee fietsen, zwemspullen en spelletjes voor onderweg. We kwamen terug en waren kwijtgeraakt: het pompje voor de slaapzakken, drie witte sokken, een dobbelsteen en een teenslipper van mijn oudere zus. We hadden elke dag van alles gedaan: gefietst, gewandeld en gezwommen.

Dit ga je leren
Je leert wanneer je een dubbele punt in een zin gebruikt.

Dit moet je weten

- De dubbele punt is een leesteken.
- De dubbele punt gebruik je als je een aantal dingen achter elkaar opsomt.
- Tussen de dingen die je opsomt, komt een komma.

Dit zijn leestekens: de punt, het vraagteken, het uitroepteken, de komma en de dubbele punt.

1 Onderstreep de voorzetsels.

- Vlak voor de zomervakantie hadden we onze spelletjesdag.
- We gooiden ballen door korven en sprintten langs pionnen.
- Om vier uur moesten we als laatste hardlopen rondom het veld.
- Maar tijdens de wedstrijd kreeg ik plotseling steken in mijn zij.
- Vlak na de finish plofte ik hijgend neer op het gras.

Dit ga je leren
Je leert hoe je **voorzetsels** in een zin gebruikt.

Dit moet je weten
Voorzetsels zijn vaak het eerste woord in een waar-deel of een wanneer-deel.

- Voorzetsels zeggen iets over de precieze plaats, richting of tijd.
- Tijdens** de gymles zat hij **op** de bank.
- De gymleraar loopt **langs** de lijn.

2 Schrijf het goede voorzetsel op de lege plek.

Kies uit: **in** **in** **op** **na** **gedurende** **bij**
tegenover **tegen** **achter**

- Koen staat tegenover een rood stoplicht.
- Achter hem hoort hij zijn zusje Lieke aan komen rennen.
- Vlug pakt Koen haar bij haar arm en trekt haar tegen zijn zij.
- Daarna houdt hij haar gedurende twee minuten in bedwang.
- Op een gegeven moment is het stoplicht groen.
- Na het oversteken merkt Koen dat hij het warm heeft in zijn winterjas.

3 In welke zinnen zijn de voorzetsels goed gebruikt?

Kies uit: **A = bij allebei** **B = alleen bij a** **C = alleen bij b**

- a Harriët zit op de bus te wachten.

b Harriët zit in de bus te wachten. A
- a Ferdi slaapt het liefst onder zijn bed.

b Ferdi slaapt het liefst tussen zijn bed. B
- a We halen jullie tijdens drie uur op.

b We halen jullie rond drie uur op. C
- a We hollen over het strand langs de zee.

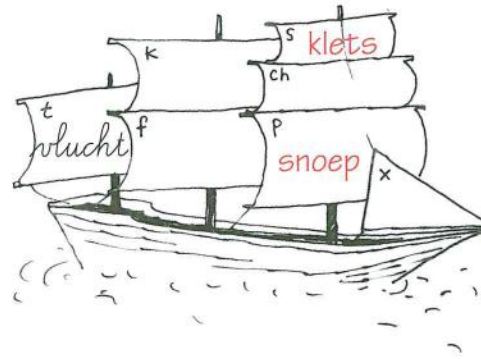
b We hollen langs het strand over de zee. B

Dit ga je leren
Je leert regels voor het schrijven van **werkwoorden** in de verleden tijd.

Dit moet je weten
Sommige werkwoorden krijgen in de verleden tijd **-de(n)**, andere **-te(n)**.

- Eindigt het hele werkwoord min -en op een medeklinker uit 't kofschip x, dan komt na de stam **-te(n)**.
- Eindigt het hele werkwoord min -en niet op een medeklinker uit 't kofschip x, dan komt na de stam **-de(n)**.

Hij hoorde een vogeltje fluiten.
En toen maakte hij een prachtige foto.

1 a Onderstreep de laatste letter van het hele werkwoord min -en.

vluchten – bellen – roeien – renen – kletsen – snoepen

b Kijk naar je onderstreepte letters. Is het een medeklinker uit 't kofschip x? Ja? Schrijf dan de stam van dat werkwoord in de zeilen.

2 Schrijf het hele werkwoord op. Onderstreep de laatste letter van het hele werkwoord min -en. Schrijf dan de verleden tijd op (stam + -de(n) of stam + -te(n)).

hele werkwoord	verleden tijd
Straks start mijn verjaardagsfeest.	start <u>en</u> <u>start + te</u>
We stoeien eerst even wat met elkaar.	stoei <u>en</u> <u>stoei + den</u>
Dan sprinten we drie rondjes om het huis.	sprint <u>en</u> <u>sprint + ten</u>
We luisteren dan naar mijn moeder die een verrassing heeft.	luister <u>en</u> <u>luister + den</u>
We spelen de hele middag.	spel <u>en</u> <u>speel + den</u>

3 Schrijf het hele werkwoord op. Onderstreep de laatste letter van het hele werkwoord min -en. Schrijf dan de verleden tijd op (stam + -de(n) of stam + -te(n)).

hele werkwoord	verleden tijd
Dit gebouw is snel aan het verouderen.	verouder <u>en</u> <u>verouder + de</u>
Het hoort bij het bedrijf Pech & Zo.	hoor <u>en</u> <u>hoor + de</u>
Er bestaat een kans op instorten.	instort <u>en</u> <u>stort + te in</u>
Het is niet wijs om dit gebouw nog te gebruiken.	gebruik <u>en</u> <u>gebruik + te</u>